

ФІНАНСОВИЙ АУДИТ «БАЛАНСУ (ЗВІТУ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН)» ПІДПРИЄМСТВА: ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ТА ПРОЦЕС АЛГОРИТМІЗАЦІЇ

© 2017 НАЗАРЕНКО І. М.

УДК 658:336.717.137.3:657.62

Назаренко І. М. Фінансовий аудит «Балансу (Звіту про фінансовий стан)» підприємства: організаційно-методичні аспекти та процес алгоритмізації

Метою публікації є наукове обґрунтування організаційно-методичних аспектів та процесу алгоритмізації фінансового аудиту «Балансу (Звіту про фінансовий стан)». Доведено, що фінансовий аудит шляхом трансформації розширив функціональну роль аудиту. Автором наголошено, що фінансовий аудит «Балансу (Звіту про фінансовий стан)» має бути спрямований на підтвердження достовірності та відповідності показників даної форми фінансової звітності вимогам законодавства України, внутрішнім положенням суб'єктів господарювання та експертній оцінці фінансового стану. Також фінансовий аудит покликаний діагностувати показники платоспроможності (фінансової стійкості), ліквідності та ділової активності; оцінювати загрози банкрутства; визначати вартість і цінність суб'єкта підприємництва. Розроблено алгоритм фінансового аудиту «Балансу (Звіту про фінансовий стан)» підприємства, складовими якого є організаційний, дослідницький та результативний етапи.

Ключові слова: фінансовий аудит, аудит, державний фінансовий аудит, алгоритм, платоспроможність, ділова активність.

Рис.: 1. **Бібл.:** 12.

Назаренко Інна Миколаївна – доктор економічних наук, професор кафедри економічного контролю та аудиту, Сумський національний аграрний університет (вул. Кондратьєва, 160, Суми, 40021, Україна)

E-mail: innan778@ukr.net

УДК 658:336.717.137.3:657.62

UDC 658:336.717.137.3:657.62

Назаренко И. Н. Финансовый аудит «Баланса (Отчета о финансовом состоянии)» предприятия: организационно-методические аспекты и процесс алгоритмизации

Nazarenko I. M. The Financial Audit of the Enterprise's «Balance (Financial Status Report)»: Organizational-Methodical Aspects and the Algorithmization Process

Целью публикации является научное обоснование организационно-методических аспектов и алгоритмизации процесса финансового аудита «Баланса (Отчета о финансовом состоянии)». Доказано, что финансовый аудит путем трансформации расширил функциональную роль аудита. Автором акцентировано внимание, что финансовый аудит «Баланса (Отчета о финансовом состоянии)» должен быть направлен на подтверждение достоверности и соответствия показателей данной формы финансовой отчетности требованиям законодательства Украины, внутренним положениям субъектов хозяйствования и экспертной оценке финансового состояния. Также финансовый аудит призван диагностировать показатели платежеспособности (финансовой устойчивости), ликвидности и деловой активности; оценивать угрозы банкротства; определять стоимость и ценность субъекта предпринимательства. Разработан алгоритм финансового аудита «Баланса (Отчета о финансовом состоянии)» предприятия, составными частями которого являются организационный, исследовательский и результативный этапы.

The publication is aimed to provide scientific substantiation for the organizational-methodical aspects and the algorithmization of the financial audit process of the «Balance (financial status report)». It has been proven that financial auditing through transformation has expanded the functional role of auditing. The author emphasizes that the financial audit of the «Balance (financial status report)» should be directed to confirming the validity and consistency of showings in this form of financial reporting with the requirements of Ukrainian legislation, the internal regulations of the economic entities, and the expert assessment of the financial state. Financial auditing is also designed to diagnose solvency (financial sustainability), liquidity and business activity; to assess the threats of bankruptcy; to determine the worthiness and value of entrepreneur. An algorithm for financial auditing of the «Balance (financial status report)» of enterprise has been developed, with organizational, research, and performance phases as constituent parts.

Ключевые слова: финансовый аудит, аудит, государственный финансовый аудит, алгоритм, платежеспособность, деловая активность.

Keywords: financial auditing, audit, public financial audit, algorithm, solvency, business activity.

Рис.: 1. **Библ.:** 12.

Fig.: 1. **Bibl.:** 12.

Назаренко Інна Николаевна – доктор экономических наук, профессор кафедры экономического контроля и аудита, Сумской национальной аграрный университет (ул. Кондратьева, 160, Сумы, 40021, Украина)

Nazarenko Inna M. – D. Sc. (Economics), Professor of the Department of Economic Control and Audit, Sumy National Agrarian University (160 Kondratieva Str., Sumy, 40021, Ukraine)

E-mail: innan778@ukr.net

E-mail: innan778@ukr.net

Реалії сучасного економічного соціуму окреслюють нові контури управління бізнес-процесами. Діюча інфраструктура економіки нашої держави трансформувала управлінську спрямованість підприємницької діяльності, інформаційні потреби суб'єктів підприємництва, суттєво розмежувала пріоритети та легітимний інтерес стейкхолдерів підприємств.

За таких умов посилюється необхідність формування якісних, достовірних, оперативних інформаційних потоків, які забезпечать реалізацію домінуючих функцій менеджменту підприємства на основі використання дієвого інструментального комплексу.

Доцільно зазначити, що управлінське рішення будь-якого ієрархічного рівня може бути дієвим, якщо його фундаментальне підґрунтя створює цінна та якісна інформація.

У відповідності до вимог Концептуальної основи фінансової звітності доречність, суттєвість, правдивість, зіставність, можливість перевірки, своєчасність, зрозумілість є якісними характеристиками інформації про фінансовий стан суб'єкта господарювання, що використовується в управлінському процесі (в т. ч. ітеративному) [5]. Тобто, ключову функцію в системі управління відіграє бухгалтерський облік, здійснюючи процес

висвітлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення та передачі інформації про господарську діяльність, капітал підприємства на запити зовнішніх та внутрішніх користувачів для прийняття рішень [2]. У даному контексті доцільно зазначити, що невід'ємною складовою інформаційного забезпечення ефективного управління, яке зорієнтоване на забезпечення розвитку бізнесу, є фінансова звітність.

Згідно з вимогами Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [11], акумулювання інформації для прийняття управлінських рішень зовнішніми та внутрішніми стейкхолдерами здійснюється в таких формах, як: форма 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», форма 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)», форма 3 «Звіт про рух грошових коштів», форма 4 «Звіт про власний капітал», форма 5 «Примітки до річної фінансової звітності», форма 6 «Інформація за сегментами».

На сьогодні фінансова звітність суб'єктів бізнесу є важливою інформаційною компонентою про господарські процеси з їх чіткою ідентифікацією в часовому діапазоні.

Незважаючи на певні успіхи в розвитку (зокрема, принципів засад стандартизації) обліку та звітності, існують серйозні проблеми щодо адекватності методологічних основ обліку сучасному стану ринкового середовища і потребам користувачів. Системи бухгалтерського обліку, що склалися, не забезпечують повною мірою належну якість та надійність інформації, яку вони формують, що істотно обмежує можливості корисного використання цієї інформації [3].

Враховуючи ускладнені особливості розвитку сучасного економічного простору (обмеженість державного регулювання економічних відносин, обмеженість ресурсного потенціалу суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм, негативний вплив інфляційних процесів на майновий стан підприємств), домінуючий вплив на управлінські рішення мають показники фінансового та майнового стану, які дозволяють здійснити об'єктивну оцінку поточної діяльності та окреслити контури на перспективу.

Відповідно, актуальним є питання оцінки достовірності показників фінансової звітності як інформаційного масиву та діагностики абсолютних і відносних індикаторів фінансового стану. В даному контексті особливого значення в інформаційному забезпеченні управління діяльністю суб'єктів господарювання набуває фінансовий аудит.

У процесі фінансового аудиту досліджується формування та використання окремих видів фінансових ресурсів, їх розміщення в різні активи, оцінка платоспроможності, фінансової стійкості та інших фінансових показників діяльності. В основу перевірки економічної інформації покладено фінансову звітність [12]. За таких умов актуальним є дослідження цільової спрямованості та організаційно-методичних аспектів фінансового аудиту «Балансу (Звіту про фінансовий стан)» з метою задоволення інформаційних потреб учасників бізнес-процесів.

Наукове підґрунтя теоретичних і методичних аспектів аудиту фінансової звітності представляють праці Ф. Ф. Бутинця, С. В. Бардаша, В. П. Бондара, М. М. Бенька, Н. С. Шалімової, О. М. Петрука, Б. Ф. Усача та ін. Фундаментальні основи розвитку наукових поглядів на питання сутності, інформаційно-аналітичного забезпечення фінансового аудиту викладено в наукових доробках С. В. Бардаша, В. П. Беякової, В. П. Міняйло, Є. В. Мниха, О. В. Назарової, О. Л. Шерстюка та ін.

Враховуючи масштабний характер наукових досліджень вчених, доцільно наголосити, що існуючі динамічні зміни економічного соціуму спонукають до подальшого дослідження та вдосконалення організаційних і методичних основ фінансового аудиту (зокрема, «Балансу (Звіту про фінансовий стан)»), функціонально-цільова спрямованість якого в практичному аспекті створить необхідний інформаційний каркас для прийняття ефективних та обґрунтованих управлінських рішень в управлінському процесі фінансово-майновим потенціалом.

Метою даної публікації є наукове обґрунтування організаційно-методичних аспектів та процес алгоритмізації фінансового аудиту «Балансу (Звіту про фінансовий стан)».

У науковому суспільстві не існує єдиного концептуального підходу до інтерпретації категорії «фінансовий аудит». Критичний аналіз економічних видань дає підстави зазначити, що одні вчені у своїх наукових дослідженнях ототожнюють фінансовий аудит з аудитом, інші – розглядають як форму державного фінансового контролю. Тому важливим моментом у дослідженні є термінологічне упорядкування категорій «аудит», «фінансовий аудит», «державний фінансовий аудит».

У відповідності до Закону України «Про аудиторську діяльність» аудит – перевірка даних бухгалтерського обліку та показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення незалежної думки аудитора про її достовірність в усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам законів України, положень (стандартів) бухгалтерського обліку або інших правил (внутрішніх положень суб'єктів господарювання) згідно з вимогами користувачів [10].

Державний фінансовий аудит – це форма державного фінансового контролю, що здійснюється Державною аудиторською службою України [9].

Цікавий та неоднозначний підхід використав колектив авторів під керівництвом Є. В. Мниха, які пропонують інтерпретувати фінансовий аудит як:

- 1) незалежну перевірку фінансових звітів (у першу чергу звітності) та інформацію, що відноситься до них;
- 2) групування та систематизацію, вивчення даних про фінансові ресурси, а також їх використання з метою мобілізації коштів, необхідних для виконання планових чи проектних завдань і погашення фінансових зобов'язань у процесі діяльності;
- 3) оцінку і діагностику економічних відносин із залученням фінансових ресурсів з метою вибору та рейтингової оцінки варіантів управлінських рішень із позиціонуванням загроз і небезпек, які можуть виникнути при їх реалізації [12].

Таким чином, узагальнення поглядів на тлумачення досліджуваних категорій («аудит», «фінансовий аудит», «державний фінансовий аудит») дає можливість зробити висновок, що їх ототожнення є недоцільним. Фінансовий аудит – найбільш емна категорія (в порівнянні з іншими досліджуваними), оскільки вона шляхом трансформації розширила функціональну роль аудиту.

Питання, пов'язані з аудиторським дослідженням «Балансу (Звіту про фінансовий стан)», знаходяться в центрі уваги вчених-обліковців, але єдиний концептуальний підхід на сьогодні відсутній.

Ф. Ф. Бутинець пропонує дотримуватися такого порядку аудиторського контролю досліджуваної форми звітності: перевірка тотожності показників, що містяться в балансі та регістрах бухгалтерського обліку; встановлення реального існування відображених в балансі активів і пасивів; перевірка належності активів підприємству, що перевіряється; визначення правдивості, точності, об'єктивності відображення стану підприємства на дату складання балансу; контроль за дотриманням підприємством при веденні бухгалтерського обліку та складанні балансу чинного законодавства та нормативних документів; перевірка дотримання підприємством обраної облікової політики, а також безперервності його функціонування; вивчення облікових записів і даних балансу з точки зору їх належності до звітного періоду, що перевіряється [1].

М. Ф. Огійчук переконаний, що аудиторські процедури перевірки балансу повинні бути спрямовані на: арифметичну перевірку даних; вивчення послідовності даних звітності даним регістрів бухгалтерського обліку; дослідження правильності перенесення даних з бухгалтерського обліку до «Балансу (Звіту про фінансовий стан)»; встановлення правильності розрахунку відстрочених податкових активів та зобов'язань [8].

Також у науковій літературі панує думка, що послідовність вивчення фінансової звітності аудитором (у тому числі бухгалтерського балансу) повинна складатися з трьох етапів: 1) перевірка фінансової звітності за формою (повнота заповнення реквізитів і граф звітності; правильність показників на початок звітного періоду; дотримання строків і термінів подання фінансової звітності); 2) перевірка правильності складання форми звітності (арифметична перевірка; вивчення правильності ведення обліку; перевірка відповідності показників звітності даним бухгалтерського обліку); 3) перевірка узгодженості показників форм фінансової звітності [7].

Зважаючи на достатньо пильну увагу вчених і вагомність запропонованих ними напрямів перевірки «Балансу (Звіту про фінансовий стан)», доцільно зазначити, що в процесі фінансового аудиту необхідно трансформувати цільову спрямованість дослідження за рахунок розширення контрольних параметрів фінансової інформації, з одночасним застосуванням оціночних показників.

Важливим моментом у даному процесі є врахування тріади головних вимог до фінансових індикаторів, що будуть використані в процесі фінансового аудиту, тобто діагностики сучасного фінансового стану підприємства та прогнозування стратегічних перспектив. Відповідно, оціночні індикатори повинні відповідати таким критеріям [4]:

- ★ *інформаційна повнота* – кількість показників повинна бути обмеженою і водночас максимально точно, повно відображати фінансовий стан та окреслювати перспективу розвитку досліджуваного суб'єкта бізнесу;
- ★ *комплексність* – фінансові індикатори повинні забезпечити комплексну діагностику фінансового стану;
- ★ *співмірність у часі та просторі* – фінансові індикатори повинні оцінюватися в часовій динаміці.

Спираючись на означуване, з метою досягнення поставленої мети публікації, необхідно наукове дослідження сфокусувати на розробці структурної декомпозиції фінансового аудиту «Балансу (Звіту про фінансовий стан)», яка складатиметься з ряду послідовних етапів, що спрямовані на підтвердження достовірності показників даної форми фінансової звітності вимогам законодавства України, внутрішнім положенням суб'єктів господарювання та експертній оцінці фінансового стану з одночасним діагностуванням платоспроможності (фінансової стійкості), ліквідності та ділової активності суб'єкта підприємництва, що, своєю чергою, створить платформу окреслення контурів стратегічного сценарію його розвитку.

Відповідно, алгоритм фінансового аудиту «Балансу (Звіту про фінансовий стан)» підприємства полягатиме в єдності етапів: організаційного, дослідницького та результативного.

Організаційний етап передбачатиме вивчення бізнес-середовища суб'єкта підприємництва; укладання договору на проведення перевірки (у випадку залучення зовнішнього аудитора); формування інформаційної платформи фінансового аудиту; моніторинг системи внутрішнього контролю; оцінку суттєвості та визначення розміру аудиторського ризику; формування інструментарію аудиторського процесу; складання плану та програми фінансового аудиту.

Дослідницький етап включає два напрями:

1) аудит, тобто висловлення незалежної думки про достовірність, об'єктивність фінансової інформації відносно активів, власного капіталу та зобов'язань, що відображені в «Балансі (Звіту про фінансовий стан)»;

2) діагностичний процес, який включає оцінку ліквідності «Балансу (Звіту про фінансовий стан)»; діагностику показників платоспроможності, ліквідності активів, ділової активності, рентабельності активів та власного капіталу, чистих активів; оцінку загроз банкрутства підприємства та інвестиційної привабливості підприємства, а також визначення вартості та цінності досліджуваного суб'єкта бізнесу.

Результативний етап передбачає: узагальнення результатів фінансового аудиту в підсумковій документації (Аудиторському висновку (Звіті незалежного аудитора); звіті внутрішнього аудитора); презентацію матеріалів аудиторського дослідження замовникам; надання рекомендацій по усуненню недоліків (якщо такі мали місце).

На *рис. 1* наочно представлено алгоритм проведення фінансового аудиту форми 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)».

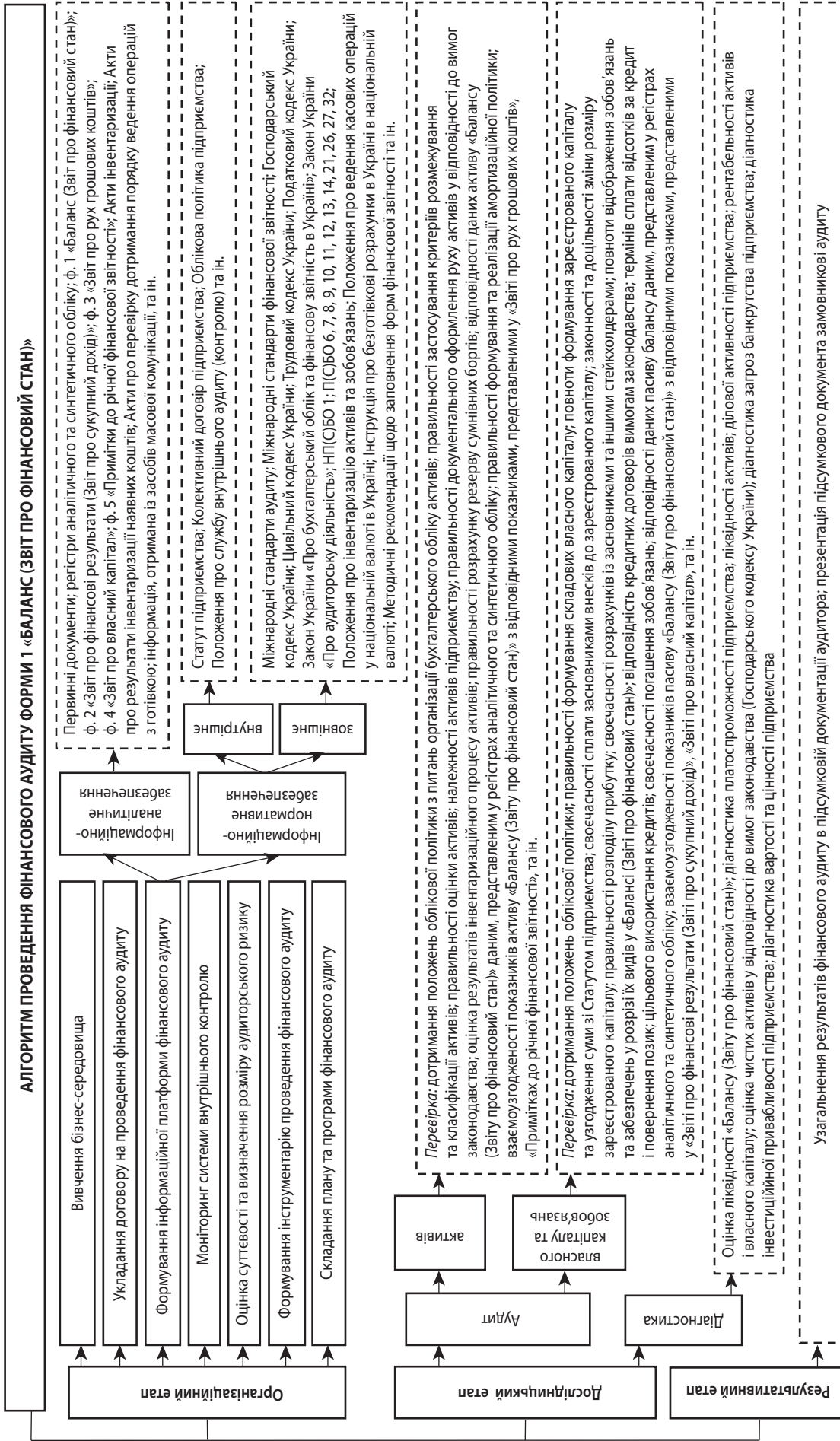

Рис. 1. Алгоритм фінансового аудиту форми 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)»

Для успішної реалізації алгоритмізації фінансового аудиту потрібно застосувати потужний інструментарій. Відповідно, у процесі аудиторського дослідження доцільно використовувати такі види аналізу, методи та прийоми:

1) *види аналізу*: вертикальний, горизонтальний, дискримінантний, дисперсійний, екстраполяційний, коефіцієнтний, лабораторний, нечіткої логіки, регресійний, трендовий;

2) *методи дослідження*: анкетування, взаємного контролю, вивчення по суті, групування, запит, моделювання, моніторинг, опитування, оцінка, порівняння, тестування, узагальнення;

3) *прийоми дослідження*: арифметична перевірка, зустрічна перевірка, логічна перевірка, нормативно-правова перевірка, формальна перевірка, хронологічна перевірка та ін.

Важливу місію в процесі фінансового аудиту потрібно відвести аналітичним процедурам.

Згідно з МСА 520 «Аналітичні процедури» аналітичні процедури – оцінка фінансової інформації, зроблена на основі аналізу ймовірних взаємозв'язків між фінансовими та нефінансовими даними, що охоплюють необхідне вивчення ідентифікованих відхилень або взаємозв'язків, які не узгоджуються з іншою відповідною інформацією чи значно відрізняються від очікуваних величин.

Під час розробки та виконання аудиторських процедур аудитор повинен: визначити придатність конкретних аналітичних процедур по суті для таких тверджень із урахуванням оцінених ризиків суттєвого викривлення, а також детальних тестів для цих тверджень; оцінити достовірність даних, на які спирається аудитор під час попереднього розрахунку відображених сум або коефіцієнтів, беручи до уваги джерело, порівнянність, характер і відповідність доступної інформації, та заходи внутрішнього контролю за підготовкою фінансової звітності; здійснити попередні розрахунки відображених сум і коефіцієнтів та оцінити, чи є вони достатньо точними для ідентифікації викривлення; визначити обсяг будь-якої розбіжності відображених сум з очікуваними значеннями, яка є прийнятною і не потребує подальшого розгляду [6].

ВИСНОВКИ

Таким чином, за результатами проведеного дослідження можемо зробити висновок, що на сьогодні інформаційні потреби зацікавлених осіб підприємства з питань фінансового стану стандартний аудит повністю задовольнити не може. Відповідно, в прикладному аспекті актуальності набуває питання застосування дієвого інструменту, наприклад фінансового аудиту, цільова спрямованість якого буде полягати не тільки в підтвердженні достовірності показників «Балансу (Звіту про фінансовий стан)», але і в комплексному дослідженні показників платоспроможності, ділової активності, ліквідності при одночасному виявленні деструктивних факторів. Структурна декомпозиція процесу фінансового аудиту, що представляє собою єдність організаційного, дослідницького та результативного етапів, забезпечить якісним та інформаційним підґрунтям, що створить платформу

для моделювання заходів по зміцненню рівня економічної безпеки та сприятиме прогнозуванню діяльності суб'єктів підприємництва в стратегічному вимірі. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. **Бутинець Ф. Ф.** Аудит: підручник. 2-е вид., перероб. і доп. Житомир: ПП «Рута», 2002. 672 с.
2. **Жук В. М.** Концепція розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки: монографія. Київ: ННЦ «Інститут аграрної економіки» УААН, 2009. 648 с.
3. **Камінська Т. Г.** Методологія бухгалтерського обліку та контролю як їх гносеологічний базис. *Актуальні проблеми економіки*. 2015. № 8 (170). С. 360–371.
4. **Клименко М. О., Герасимчук З. В., Клименко О. М., Клименко Л. В.** Розвитологія: підручник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 280 с.
5. Концептуальна основа фінансової звітності (видана РМСБО у вересні 2010 р.). URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_009
6. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду іншого надання впевненості та супутніх послуг. Ч. 1/пер. з англ. К., 2014. 986 с. URL: http://www.apu.com.ua/attachments/article/290/Audit_2015_1_all.pdf
7. Наочний посібник з аудиту: навчальний посібник/заг. ред.: О. В. Вороновська, П. М. Майданевич. Сімферополь: ПП «Підприємство Фенікс», 2011. 285 с.
8. **Огійчук М. Ф., Новіков І. Т., Рагуліна І. І.** Аудит: організація і методика: навч. посіб. Київ: Алерта, 2010. 584 с.
9. Постанова Кабінету Міністрів України «Положення про Державну аудиторську службу України» від 03.02.2016 р. № 43. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-%D0%BF/paran8#n8>
10. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 22.04.1993 р. № 3125-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>
11. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
12. Фінансовий аудит: інформаційно-аналітичне забезпечення: монографія/за ред. Є. В. Мниха. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 416 с.

REFERENCES

- Butynets, F. F. *Audit* [Audit]. Zhytomyr: Ruta, 2002.
- Finansovyi audyt: informatsiino-analytychne zabezpechennia* [Financial audit: information and analytical support]. Kyiv: KNTEU, 2015.
- Kaminska, T. H. "Metodolohiia bukhgalterskoho obliku ta kontroliu yak yikh hnoseolohichniy bazys" [Methodology of accounting and control as their epistemological basis]. *Aktualni problemy ekonomiky*, no. 8 (170) (2015): 360-371.
- Klymenko, M. O., Herasymchuk, Z. V., Klymenko, O. M. and Klymenko, L. V. *Rozvytolohiia*. Kherson: OLDI-PLYUS, 2015.
- "Kontseptualna osnova finansovoi zvitnosti (vydana RMSBO u veresni 2010 r.)" [Conceptual framework for financial reporting (published by the IASB in September 2010)]. http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_009
- [Legal Act of Ukraine] (2016). <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-%D0%BF/paran8#n8>
- [Legal Act of Ukraine] (1993). <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>
- [Legal Act of Ukraine] (1999). <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

"Mizhnarodni standarty kontroliu yakosti, audytu, ohliadu inshoho nadannya vpevnenosti ta suputnikh posluh" [International standards on quality control, auditing, review, other assurance, and related services]. Part 1. http://www.apu.com.ua/attachments/article/290/Audit_2015_1_all.pdf

Naochnyi posibnyk z audytu [Visual aid audit]. Simferopol: Pidpriyemstvo Fieniks, 2011.

Ohiichuk, M. F., Novikov, I. T., and Rahulina, I. I. *Audy: orhanizatsiia i metodyka* [Audit: organization and methods]. Kyiv: Alerta, 2010.

Zhuk, V. M. *Kontseptsiiia rozvytku bukhhalterskoho obliku v ahrarnomu sektori ekonomiky* [The concept of development of accounting in the agricultural sector]. Kyiv: NNTS «Instytut ahrarnoi ekonomiky» UAAN, 2009.

УДК 303.732.4:657.372.12

ЗАГАЛЬНА МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ЗВІТУ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

© 2017 ПАСТЕРНАК М. М.

УДК 303.732.4:657.372.12

Пастернак М. М. Загальна методика аналізу Звіту про фінансові результати

Метою статті є узагальнення теоретичних підходів щодо структури та елементів методики аналізу Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) та надання пропозицій з її вдосконалення. Проаналізовано сучасні методики, обґрунтовано актуальність застосування загальної методики такого аналізу. Запропоновано загальну методику аналізу Звіту про фінансові результати, яка включає визначення мети та завдань аналізу, об'єктів та суб'єктів аналізу, джерел його інформації. Виділено й описано етапи проведення аналізу. Зроблені у статті висновки можуть бути використані під час теоретичного обґрунтування та практичної розробки методики аналізу Звіту про фінансові результати в галузях економіки України.

Ключові слова: Звіт про фінансові результати, загальна методика аналізу, етапи аналізу.

Формул: 2. **Бібл.:** 8.

Пастернак Марія Мар'янівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри аудиту та економічного аналізу, Університет державної фіскальної служби України (вул. Університетська, 31, Ірпінь, Київська область, 08201, Україна)

E-mail: pastmm@gmail.com

УДК 303.732.4:657.372.12

UDC 303.732.4:657.372.12

Пастернак М. М. Общая методика анализа Отчета о финансовых результатах

Pasternak M. M. The Common Technique for Analyzing the Financial Results Report

Целью статьи является обобщение теоретических подходов к структуре и элементам методики анализа Отчета о финансовых результатах (Отчета о совокупном доходе) и предоставление предложений по её усовершенствованию. Проанализированы современные методики, обоснована актуальность применения общей методики такого анализа. Предложена общая методика анализа Отчета о финансовых результатах, которая включает определение целей и задач анализа, объектов и субъектов анализа, источников его информации. Выделены и описаны этапы проведения анализа. Сделанные в статье выводы могут быть использованы для теоретического обоснования и практической разработки методики анализа Отчета о финансовых результатах в отраслях экономики Украины.

The article is aimed at generalizing the theoretical approaches to the structure and elements of the technique for analysis of the Financial results report (Cumulative income report) and providing suggestions for its improvement. The current methods have been analyzed, relevance of the application of a common technique for such analysis has been substantiated. A common technique for analyzing the Financial results report has been proposed, which includes definition of the objectives and tasks of analysis, subjects and objects of analysis, sources of its information. Stages of such an analysis were allocated and described. The findings of the article can be used to theoretically substantiate and to practically develop a technique for analyzing the Financial results report in the branches of Ukrainian economy.

Ключевые слова: Отчет о финансовых результатах, общая методика анализа, этапы анализа.

Keywords: Financial results report, common analysis technique, stages of analysis.

Формул: 2. **Библ.:** 8.

Formulae: 2. **Bibl.:** 8.

Пастернак Мария Марьяновна – кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры аудита и экономического анализа, Университет государственной фискальной службы Украины (ул. Университетская, 31, Ирпень, Киевская область, 08201, Украина)

Pasternak Maria M. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Audit and Economic Analysis, The University of the State Fiscal Service of Ukraine (31 Universytetska Str., Irpin, Kyiv region, 08201, Ukraine)

E-mail: pastmm@gmail.com

E-mail: pastmm@gmail.com

Показники форми № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» (далі по тексту – Звіт про фінансові результати) відіграють важливу роль у проведенні аналізу фінансової звітності, оскільки інформація про фінансові результати необхідна як зовнішнім, так і внутрішнім суб'єктам економічних відносин. Однак у фінансово-економічній літературі, на жаль, відсутні єдині підходи щодо аналізу Звіту про фінансові результати та його показників, що й обумовило дослідження даного питання.

Аналіз фінансової звітності підприємства взагалі і в тому числі Звіту про фінансові результати досліджу-

ється в наукових працях Кононенка О., Клиженка Я [1]; Соколовської Р., Зелікман В., Акімової Т. [2]; Тігової Т., Селіверстової Л., Процюк Т. [3]; Школьник І., Боярко І., Дейнеки О [4]; Кузьмінської О. [5]; Стаднюк Т. [6]; Слободян Н., Безверхої М., Пушкарьової М. [7]; Фальченко О., Зленко К. [8].

Однак, незважаючи на достатньо ґрунтовні дослідження щодо фінансових результатів діяльності підприємств в фінансово-економічній літературі залишаються дискусійними та потребують подальшого опрацювання питання самої методики аналізу Звіту про фінансові результати.